

Individuele hulpmiddelen voor inclusie in Brussel

14 december 2023

Iriscare

= Instelling van openbare nut voor gezondheid en bijstand aan personen

-> Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad

-> 6e staatshervorming Iriscare - bevoegdheden overgeheveld naar de deелentiteiten

Bevoegdheden van Iriscare

- Kinderbijslag
- Financiering en reglementering ROB's/RVT's
- Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden
- Instellingen voor personen met een handicap
- Mobiliteitshulpmiddelen
- enz.

www.iriscare.brussels

Beheersorganen IrisCare

- Algemeen beheerscomité
- Beheerraad voor Gezondheid en Bijstand aan Personen
- Beheerraad voor het Gezinsbijslag

Vertegenwoordigers van de vakorganisaties, de werkgevers, de verzekeringsinstellingen, de dienstverleners, de gezinsorganisaties en de kinderbijslagfondsen, enz. + regeringscommissarissen

Structuur van de presentatie

Deel 1: Individuele hulpmiddelen voor inclusie - Het nieuwe systeem

Deel 2: De tegemoetkomingen van de dienst PHARE

Deel 3: De gevolgen voor de mobiliteitshulpmiddelen

Wie neemt deel aan deze presentatie?

- **Iriscare - De dienst Personen met een Handicap**

Iriscare? Iriscare is de instelling van openbaar nut (ION) bevoegd voor de gezondheid en het welzijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De dienst Personen met een Handicap (departement Beleid Gezinnen en Personen)

Opdrachten: mobiliteitshulpmiddelen + individuele hulpmiddelen

Wie neemt deel aan deze presentatie?

- **De dienst PHARE (Personne Handicapée Autonomie Recherchée)**

Een administratieve dienst van de Franstalige overheidsdienst in Brussel (Franse Gemeenschapscommissie)

De dienst geeft informatie, advies en financiële bijstand aan personen met een handicap in Brussel.

Bovendien erkent en subsidieert PHARE verschillende categorieën van instellingen die bijdragen tot de inclusie van personen met een handicap.

- **De Brusselse verzekeringsinstellingen (R-MOB's + HZIV)**

R-MOB = Regionale maatschappij van onderlinge bijstand

HZIV = Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering

Deel 1

Individuele hulpmiddelen voor inclusie - Het nieuwe systeem

**Politieke wil om in de GGC de bevoegdheid voor individuele hulpmiddelen voor inclusie van personen met een handicap uit te oefenen
en
om tegelijkertijd de bevoegdheid bij de FGC (PHARE) te laten uitdoven**

Gezamenlijke algemene beleidsverklaring van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie 2019-2024

GGC = Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
FGC = Franse Gemeenschapscommissie
PHARE = Personne Handicapée Autonomie Recherche

1. Het project
2. Wat? Welke hulpmiddelen?
3. Voor wie? Doelgroep
4. Door wie? Operatoren
5. Hoe? De procedure
6. Wettelijke basis
7. Waar vind ik nuttige informatie?

Waarover gaat het precies?

- Materiële individuele hulpmiddelen
- Laten uitdoven in de FGC (PHARE)
- Uitoefenen in de GGC (Iriscare = regulator)

Iriscare = de instelling van openbaar nut (ION) die bevoegd is voor de gezondheid en het welzijn in Brussel

Met andere woorden:

Vroeger: beheerd door de dienst PHARE

Vanaf 2024: beheerd door de Brusselse verzekeringsinstellingen, onder toezicht van Iriscare

Deze infosessie verduidelijkt de nieuwe aanvraagprocedure en waar je informatie kunt vinden.

1. Het project

- **De autonomie bevorderen** van personen met een handicap door individuele hulpmiddelen toe te kennen
- **Continuïteit** – voor zover mogelijk – met betrekking tot FGC-maatregelen
- Voor alle Brusselaars (Franstaligen en Nederlandstaligen)
- De **RMOB's en de HZIV** zijn:
  - Het **unieke loket/de operatoren** voor de individuele hulpmiddelen
  - Het **betalingscircuit** van de individuele hulpmiddelen
- **Iriscare**:
  - Rol van **regulator en controleur**
  - **Afwijkingsprocedure en administratief beroep**, via het **Multidisciplinair College**
- Effectieve activering van de individuele hulpmiddelen vanaf **1 januari 2024**

R-MOB = Regionale maatschappij van onderlinge bijstand

HZIV = Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering
Brusselse verzekeringsinstellingen = R-MOB's + HZIV

2. Wat? Welke hulpmiddelen?

I. Algemene bepalingen

II. **Uitrustingsgoederen** (bedden, toiletstoelen, personenliften, enz.)

III. **Communicatiehulpmiddelen** (schrijfhulpmiddelen, beeldschermloepen, brailleschrijfmachines, waarschuwingssystemen voor doven, enz.)

IV. **Forfaits voor incontinentiegerelateerde kosten**

V. **Verplaatsingshulpmiddelen** (geleidehonden, witte wandelstokken, driewielers met manuele aandrijving, aanpassingen aan het voertuig, enz.)

VI. **Aanpassingen aan onroerende en roerende goederen** (trapliften, badkameraanpassingen, enz.) inclusief extra uitrusting (alles wat permanent aan het gebouw bevestigd kan worden: leuning, tweede oprijplaat, enz.)

VII. **Kleine uitrustingen** (aangepaste nagelknippers, aangepast bestek, grijptangen, enz.)

+ onderhoud en herstellingen

BEHALVE

- De **aanvullende mobiliteitshulpmiddelen** zullen in de nomenclatuur van de mobiliteitshulpmiddelen worden opgenomen
- **Uitgesloten:** onderwijsondersteuning, transcripties, beeldschermloepen met dubbele camerafunctie voor gebruik op school, aanpassingen aan de werk- en opleidingsplek en hulpmiddelen voor tewerkstelling

IN EEN
NOMENCLATUU
R

(+ uitzonderingen =
beslissingen van het
Multidisciplinair College)

Individuele hulpmiddelen gaan van PHARE naar Iriscare

Wat?

De grote veranderingen in de nomenclatuur van individuele hulpmiddelen

1. De aanvullende mobiliteitshulpmiddelen zijn opgenomen in de nomenclatuur van de mobiliteitshulpmiddelen (aandrijvingshulp, tweede rolstoel, tweede kussen, enz.)
2. Park-boxen en aangepaste kinderwandelwagens zijn niet opgenomen in de nomenclatuur
3. De bedragen zijn inclusief btw (belasting over de toegevoegde waarde) (behalve uitzonderingen)
4. Slechts één offerte is vereist (behalve uitzonderingen)
5. Beslissingen zijn één jaar geldig (behalve voor aanpassingen aan onroerende goederen, liften, aanpassingen aan nieuwe voertuigen = twee jaar)
6. Tegemoetkomingen voor absorberende producten bestaan uit verschillende forfaits
7. Gescheiden ouders kunnen bepaalde hulpmiddelen dubbel krijgen voor kinderen met een handicap (bv. bed, matras, steunstang)

Wat?

Structuur van de nomenclatuur van individuele hulpmiddelen

Voor elk hulpmiddel definieert de nomenclatuur:

- de kenmerken ervan (beschrijving en doelstellingen van het hulpmiddel)
- de specifieke medische voorwaarden
- de hernieuwingstermijnen
- de voorwaarden voor onderhoud en herstellingen
- de cumulatieregels
- de aanvraagprocedure (specifieke documenten die moeten worden bezorgd, zoals een testattest van het materiaal, een offerte, enz.)
- hoe het maximumbedrag van de tegemoetkoming wordt bepaald

Wat?

Voorbeeld van een hulpmiddel in de nomenclatuur van individuele hulpmiddelen

1. Badlift op batterij

Beschrijving en doelstelling van het hulpmiddel

Een badlift is een elektrisch in hoogte verstelbare badstoel voor gebruik in een (groot) bad.

De draaischijf is in het materiaal inbegrepen.

De zitting van de badlift kan vormvast of opblaasbaar zijn.

Er is geen tegemoetkoming voor een muurbevestigingssysteem.

Specifieke medische voorwaarden

De aanvrager voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de aanvrager vertoont een matig, ernstig of volledig functieverlies in een van de (of beide) onderste ledematen dat hem verhindert alleen in bad te gaan ;
- hij heeft geen evolutieve aandoening of rompinstabiliteit.

Wat?

Voorbeeld van een hulpmiddel in de nomenclatuur van individuele hulpmiddelen

Hernieuwingstermijn

Een hernieuwing van het materiaal kan in een van de volgende situaties worden toegestaan:

- ofwel wanneer het hulpmiddel niet langer beantwoordt aan de specifieke behoeften van de aanvrager. In dit geval voegt de aanvrager bij zijn verzoek een gedetailleerd medisch verslag waarin de evolutie van de vermeende handicap wordt beschreven, of enig ander bewijsmateriaal geleverd door een bevoegde derde partij die de evolutie van de situatie van de aanvrager met betrekking tot zijn handicap kan staven;
- ofwel wanneer het materiaal niet te herstellen is of de herstellingskosten niet in verhouding staan tot die van gelijkwaardig nieuw materiaal. Die voorwaarde moet worden gerechtvaardigd aan de hand van een attest van de leverancier dat vóór de aankoop van het nieuwe materiaal is opgesteld.

In de volgende situaties kan geen hernieuwing worden toegestaan:

- tijdens de garantieperiode: twee jaar vanaf de aankoopdatum of langer bij verlenging van de garantie, tenzij een attest van de verkoper bewijst dat de materiële schade niet gedekt wordt door de garantie;
- als vaststaat dat het toestel onherstelbaar is door nalatigheid van de gebruiker.

Onderhoud en herstellingen

Er is geen tegemoetkoming voor onderhoudskosten aan een badlift op batterij.

De tegemoetkoming voor herstellingskosten bedraagt 40% van de toegekende tegemoetkoming voor het herstelde hulpmiddel en wordt over de totale gebruiksduur ervan toegekend.

Wat?

Voorbeeld van een hulpmiddel in de nomenclatuur van individuele hulpmiddelen

Cumulaties

Er kunnen meerdere tegemoetkomingen worden toegekend wanneer hulpmiddelen andere functies en/of een ander doel hebben.

Een badlift op batterij kan onder de volgende voorwaarden in twee exemplaren worden toegekend:

- hij is bestemd voor een minderjarige met een handicap die op regelmatige basis op twee verschillende adressen (in België) verblijft in het kader van co-ouderschap;
- een licht transporteerbaar hulpmiddel volstaat niet om aan de behoeften van de persoon te voldoen.

Aanvraagprocedure

Bij de aanvraag moeten de volgende documenten gevoegd worden:

- een bewijsstuk waarin het gebruik van het aangevraagde individuele hulpmiddel wordt toegelicht;
- het bewijs dat het toestel thuis werd getest;
- minstens één gedetailleerde offerte.

Om een tegemoetkoming in de herstellingskosten te krijgen, geldt de indiening van de herstellingsfactuur als terugbetalingsaanvraag.

Wat?

Voorbeeld van een hulpmiddel in de nomenclatuur van individuele hulpmiddelen

Bepaling van het bedrag van de tegemoetkoming

De hieronder vermelde bedragen zijn maximumbedragen van terugbetalingen.

Als het betaalde bedrag (vermeld op de factuur):

- lager is dan het bedrag van de beslissing, wordt het betaalde bedrag terugbetaald;
- hoger is dan het bedrag van de beslissing, wordt het bedrag van de beslissing terugbetaald.

Label	Bedrag van de tegemoetkoming inclusief btw	Nomenclatuurcode
Badlift op batterij	1.270,50 euro	420375
Tegemoetkoming in de herstellingskosten van een badlift op batterij	40% van het bedrag van de tegemoetkoming	420397

3. Voor wie? Toekenningsvoorwaarden

Administratieve criteria

gedomicileerd zijn op het grondgebied van **BXL- Hoofdstad**

Ingeschreven zijn in het **Bevolkingsregister**

Andere voorwaarden die specifiek zijn voor het soort steun

Medische

<65

Er is sprake van een handicap vóór 65 jaar

Insufficiëntie of afname van:

- min. 30% van de fysieke capaciteiten of
- min. 20% van de capaciteit mentaal

Andere medische aandoeningen die specifiek zijn voor elk hulpmiddel

4. Door wie? ⁰¹ Operatoren

Operatoren = de Brusselse verzekeringsinstellingen = R-MOB's + HZIV

Christelijke Mutualiteit (VI 100)

Neutrale Ziekenfondsen - Mutualia (VI 228)

Solidaris Brabant (socialistische mutualiteit) (VI 306)

Liberaal Mutualiteit - LM MUTPLUS.be (VI 403)

Onafhankelijke ziekenfondsen (VI 500)

HZIV (VI 600): Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering

Als de aanvrager geen Brusselse verzekeringsinstelling heeft, moet hij contact opnemen met de HZIV

Iriscare = regulator en controleur (+ beroepen en afwijkingen)

Diapositive 21

01

à l'auteur : les mutualités socialistes ont changé de nom et s'appellent désormais Solidaris Brabant, pour info :

<https://www.fmsb.be/fr/%C3%A0-propos-de-nous/nous-nous-appelons-d%C3%A9sormais-solidaris-brabant>

00103913, 19/12/2023

5. Hoe? De procedure

- **Procedure**

Aan de hand van één aanvraagformulier

+ medische bijlage

+ bijlage voor doven/slechthorenden

+ toelichting bij het invullen van het formulier, met:

- een inleiding

- de toekenningsvoorwaarden

- het formulier met toelichting per vraag

- de bij te voegen documenten en bijlagen

- brondocumenten

- de procedure, inclusief de ondersteunende diensten van de Brusselse verzekeringsinstellingen en beroepsprocedures

- **Afwijking** via de Brusselse verzekeringsinstelling bij het Multidisciplinair College van Iriscare

- **Beroep** rechtstreeks bij het Multidisciplinair College van Iriscare + de arbeidsrechtbank

in te dienen bij de Brusselse verzekeringsinstelling

6. Wettelijke basis

Aanpassing van twee ordonnanties:

- Iriscare: ordonnantie van 23 maart 2017 houdende de oprichting van de bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag, gewijzigd door de ordonnantie van 20 juli 2023
- Brusselse verzekeringsinstellingen: ordonnantie van 21 december 2018 betreffende de Brusselse verzekeringsinstellingen in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen

Twee besluiten:

- Besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de procedure voor de toekenning en de nomenclatuur van de individuele hulpmiddelen voor de inclusie van personen met een handicap op het grondgebied van Brussel-Hoofdstad (nieuw besluit)
- Besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 19 december 2019 tot vaststelling van de nomenclatuur van de mobiliteitshulpmiddelen (nieuw besluit)

7. Waar vind ik nuttige informatie?

- **Op de websites van de Brusselse verzekeringsinstellingen**

De ziekenfondsen en de HZIV in Brussel

- Christelijke Mutualiteit : www.mc.be/aides-indivuelles
- Neutrale RMOB : www.mutualia.be/Aides-indivuelles.aspx?lang=nl-be
- Solidaris Brabant (socialistische mutualiteit) : www.solidaris-brabant.be/nl/individuele-hulpmiddelen
- Liberale Mutualiteit : www.lm-ml.be/nl/individuele-hulpmiddelen
- Onafhankelijke ziekenfondsen : www.helan.be/nl/ons-aanbod/ziekenfonds/vlaamse-sociale-bescherming/brussel-individuele-hulpmiddelen
- Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (HZIV) :
www.caami-hziv.fgov.be/nl/leden/meer/verlies-van-zelfredzaamheid/brussel-individuele-hulpmiddelen

- **Op de website van Iriscare: het formulier en de nomenclatuur**

www.iriscare.brussels/nl/burgers/personen-met-een-handicap/individuele-hulpmiddelen/ (Burgers)

www.iriscare.brussels/nl/professionals/personen-met-een-handicap/individuele-hulpmiddelen-pro/
(Professionals)

Lijst van begeleidingsdiensten

- Er zal een **lijst van diensten** worden opgesteld die mensen met een handicap helpen om materiële hulpmiddelen voor inclusie aan te vragen.
- Als uw dienst in deze lijst wil worden opgenomen, mail dan naar handicap@iriscare.brussels.
- Vermeld al uw gegevens die in die lijst moeten staan.
- Doe dat uiterlijk op 15 januari (updates zijn mogelijk na die datum).

Deel 2

Tegemoetkomingen van de dienst PHARE

Het gaat om alle individuele materiële hulpmiddelen voor personen met een handicap, met uitzondering van de **volgende hulpmiddelen die bij de dienst PHARE blijven:**

- tegemoetkomingen voor pedagogische begeleiding;
- transcripties van cursussen;
- beeldschermloepen met dubbele camerafunctie, uitsluitend voor gebruik op school;
- individuele hulpmiddelen die uitsluitend worden toegekend voor aanpassingen aan de werk- en opleidingsplek.

De dienst PHARE blijft aanvragen verwerken die voor 1 januari 2024 zijn ingediend.

Tegemoetkomingen van de dienst PHARE

- Oprichting van een team "Gegevensoverdracht":
  - Toezending aan de Brusselse verzekeringsinstellingen van de geschiedenis van de toegekende hulpmiddelen aan de begunstigen door PHARE op het moment van de eerste tegemoetkomingsaanvraag die bij de Brusselse verzekeringsinstelling wordt ingediend.
  - Uitwisseling gepland voor een termijn van vijf jaar.
- Twee ontwerpbesluiten om de bevoegdheid van PHARE voor individuele hulpmiddelen te laten uitdoven en de bijlage aan te passen aan de resterende bevoegdheden van PHARE [die besluiten moeten nog worden goedgekeurd door het College van de FGC].
  - Overgangperiode - wie is bevoegd, wanneer, hoe?
- Samenwerking met Iriscare.
- Actieve deelname aan opleidingen voor medewerkers van de Brusselse verzekeringsinstellingen.

Tegemoetkomingen van de dienst PHARE

Veranderingen na de overdracht:

- De nieuwe formulieren en alle wijzigingen zullen beschikbaar zijn op de website: <https://phare.irisnet.be/>
- Verwijzing naar de brief die eind november naar de begunstigden van de dienst PHARE en naar diensten en verenigingen in verband met handicap is gestuurd.
- De **dienst PHARE blijft beschikbaar:**
  - telefonisch op 02 800 82 03 (elke dag van 9 tot 12 uur - gesloten op woensdag)
  - per e-mail: info.phare@spfb.brussels

Deel 3

De gevolgen voor de mobiliteitshulpmiddelen

Aanvullende mobiliteitshulpmiddelen

Context

- De wens van het Verenigd College om het beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen te harmoniseren met het oog op coherentie en om de momenteel door PHARE verleende tegemoetkomingen te integreren.
- Integratie van "aanvullende" mobiliteitshulpmiddelen in de nomenclatuur van mobiliteitshulpmiddelen
- Van toepassing op 1 januari 2024

Aanpassingen van de nomenclatuur van mobiliteitshulpmiddelen

- 1) Integratie van de aanvullende hulpmiddelen
- 2) Verbeteringen en andere aanpassingen

Invoering van een andere logica dan die van mobiliteitshulpmiddelen (uitzonderingen creëren)

1. Integratie van de aanvullende hulpmiddelen

Principe: een nieuwe doelgroep creëren

rechthebbenden waarvan de handicap zich voordeed voor de leeftijd van 65 jaar = voorwaarde om voor deze hulpmiddelen in aanmerking te komen

- **Hulpmiddelen:**

- onderhoud en herstellingen
- aandrijvingshulp
- tweede rolstoel
- tweede antidecubituskussen
- bijkomende hulpmiddelen die niet in de nomenclatuur zijn opgenomen
- specifieke tegemoetkoming voor omgevingsbediening die in de rolstoel is geïntegreerd

1.1. Onderhoud en herstellingen

- Onderhoud en de herstellingen worden samengevoegd in een enkele uitgavenpost.
- Een budget wordt ter beschikking gesteld dat 40% of 60% van de tegemoetkoming voor het hulpmiddel en de aanpassingen ervan bedraagt, afhankelijk van het soort rolstoel (40% voor standaard manuele rolstoelen of modulaire rolstoelen, 60% voor elektronische of actieve rolstoelen).
- Het budget kan gebruikt worden in een vrij te kiezen aantal schijven tot het opgebruikt is, voor zover het hulpmiddel niet werd hernieuwd.
- De verstrekking van onderhoud en herstellingen stopt automatisch op de hernieuwingsdatum van het mobiliteitshulpmiddel en er wordt automatisch een nieuw budget toegekend als een nieuw hulpmiddel wordt toegekend.
- Om het beschikbare saldo van het onderhouds- en herstellingsbudget te controleren, kan de orthopedisch technoloog contact opnemen met de verzekeringsinstelling van de patiënt.

1.2.Aandrijvingshulpmiddel

- Hulpmiddelen met gemotoriseerde aandrijving kunnen bij het Multidisciplinair College worden aangevraagd via een aangepaste procedure op maat.
- Geen producten in de productenlijst.

1.3. Tweede rolstoel en tweede antidecubituskussen

- Tweede hulpmiddelen kunnen bij het Multidisciplinair College worden aangevraagd via een aangepaste procedure op maat.
- De tweede hulpmiddelen moeten in de productenlijst staan.

1.4. Bijkomende hulpmiddelen die niet in de nomenclatuur zijn opgenomen

- Hulpmiddelen die niet in de nomenclatuur zijn opgenomen kunnen bij het Multidisciplinair College worden aangevraagd via een aangepaste procedure op maat die in die zin zal worden aangepast.
- Geen producten in de productenlijst.

1.5. Specifieke tegemoetkoming voor omgevingsbediening die in de rolstoel is geïntegreerd

- -> Creatie van vier nieuwe nomenclatuurcodes
- Besturingssysteem met geïntegreerde omgevingsbediening die niet kan worden verwijderd
- Besturingssysteem met geïntegreerde omgevingsbediening die kan worden verwijderd
- Bluetoothmodule voor een besturingssysteem met geïntegreerde omgevingsbediening
- USB-lader die aangesloten is op de batterij van een elektrische rolstoel

2. Andere aanpassingen en verbeteringen aan de nomenclatuur

2.1. Wandelstok op wielen

-> Creatie van een nomenclatuurcode

2.2. Specifieke bepaling ter compensatie van ontbrekende producten in de productenlijst

-> aangepaste procedure op maat

Bedankt voor uw aandacht

Vragen?

handicap@iriscare.brussels